

Svar på høring om "Kompetanseutvikling i Barnevernet. NOU 2009:9"

Studentenes Landsforbund (StL) takker for anledningen til å komme med innspill på høringen vedrørende kompetanseutvikling i barnevernet. Vi organiserer mange barnevern- og sosionomstudenter, og er glade for å kunne gi tilbakemelding på denne utredningen. Generelt sett vil vi takke for en grundig utredning med et helhetlig fokus på de aktuelle utdanningene.

Faglig innhold i grunnutdanningene

Rammeplaner

StL oppfatter ikke at utredningen i klartekst sier noe om rammeplanene. Vi mener at rammeplanene skal videreføres da de er viktige for å sikre at studenter blir utdannet med den kompetanse som trengs etter endt utdanning. Rammeplanene bidrar også til å sikre en nasjonal standard innenfor profesjonsutdanninger. Det er de eneste dokumentene som setter like krav til de utdanningene, og er dermed en viktig kanal for å kunne sikre viktige bidrag i utdanningen, for eksempel praksis og omfanget av denne. En endring av utdanningene i henhold til det som er beskrevet i utredningen må naturlig nok derfor føre til endringer i rammeplanene for utdanningene.

14 grunnområder

StL mener utredningens inndeling av 14 grunnområder innenfor barnevernsutdanning er god. Vi ønsker å berømme en grundig utredning på dette punktet.

Kvalitetskrav til studieopplegg

Forskningsbasert undervisning

StL noterer seg at bare 7 av 22 studieledere i utdanningene mener at utdanningen er forskningsbasert. Dersom dette gjenspeiler virkeligheten på studiene mener vi det er en totalt uakseptabel situasjon. Det er nedfelt i Universitets- og Høgskoleloven at all høyere utdanning skal være forskningsbasert, og dette har studentene krav på. Vi mener utredningen i liten grad peker på alvoret i en slik situasjon.

StL mener at påstanden må følges opp i større grad enn utredningen har lagt opp til. Det bør gjøres spesielle vurderinger av kvaliteten ved utdanningene. Utdanningene må selv vurdere hvordan de skal legge opp studieoppleggene slik at studiene skal bli forskningsbasert, men først og fremst må påstanden i utredningen følges opp ved at det blir klargjort om det faktisk er tilfelle at så få utdanninger er forskningsbaserte.

Turnusordning

StL mener mange av utfordringene som er skissert i utredningen kan løses på andre måter. Herunder vil vi spesielt peke på 3 viktige tiltak.

StL mener at en styrking av kvaliteten og relevansen på bachelorstudiet, som beskrevet i utredningen, vil gjøre studentene styrket til å møte arbeidslivet. I tillegg mener vi at praksisopplæringen må styrkes. Dette beskrives senere i dette dokumentet. Til sist mener vi at et bedre tiltak enn turnusordning vil være å lage strukturerte veiledningsopplegg for nyutdannede. Ved en styrking av kvaliteten i utdanningene, i henhold til nasjonale mål beskrevet i kvalifikasjonsrammeverket, mener vi at studentene bør være fullt i stand til å møte arbeidslivet. Likevel må arbeidslivet selv tilrettelegge for veiledning av nyutdannede.

StL mener at et bachelorstudium hovedsakelig skal være tre år, og at studentene skal opparbeide seg den kompetanse som trengs i løpet av disse tre årene. En må derfor prøve å unngå å lage spesialløp for enkeltstudier. Slike spesialløp er uheldig både for studenten som ikke blir fullverdig arbeidstager før et år senere, men også for utdanningen hvor en konstaterer at selve utdanningen ikke gir deg den kompetanse og erfaring du trenger. StL mener at de foreslåtte tiltakene i denne høringen, samt i utredningen, vil gi studier som gir den kompetansen studentene trenger.

Autorisasjon

StL er positiv til at det innføres autorisasjon for utdannede barnevernsstudenter og sosionomstudenter. Vi mener dette vil ivareta brukernes sikkerhet, og sørge for at profesjonsutøverne har den nødvendige tillit og de kvalifikasjoner som kreves.

StL er imidlertid sterkt imot forslaget i utredningen hvor studenter skal betale gebyr for autorisasjonen. Vi mener at når en student er uteksaminert fra studiet skal han være klar for arbeidslivet, og skal ikke betale for dette. En autorisasjon er således en del av studentenes utdanning, og dermed bryter dette med gratisprinsippet i norsk høyere utdanning.

Nasjonalt Fagråd

StL mener at nasjonale fagråd må opprettes av noen som ser på utdanningene med et strategisk blikk og overordnet blikk. Vi mener derfor at det må være opp til Universitets- og Høgskolerådet å vurdere hvorvidt det er naturlig å opprette egne fagråd for sosialutdanningene.

Studentrekruttering

StL mener kapitlet om rekruttering gir en god refleksjon rundt rekrutteringsproblematikken. Imidlertid er vi usikker på om de tiltakene som er beskrevet vil fungere hensiktsmessig. Hovedutfordringen ligger i at mange av tiltakene som er beskrevet og reflektert over, må være initiativ tatt av fagmiljøene. Ettersom det ofte er institusjonen som fastsetter rekrutteringsstrategier, frykter vi at institusjonene prioriterer tiltak for å øke søkningen, fremfor tiltak for å få kjønnsbalanse i studier. Det er sjeldent at fagmiljøene selv har mye midler til rekrutteringstiltak.

I tillegg er det en svakhet ved utredningen at den ikke inneholder noen klar ansvarsfordeling på hva som kan gjøres på et nasjonalt nivå og hva som kan gjøres på et institusjonsnivå. Dermed blir det uklart hva som bør være forskjellige aktørers rolle i det hele.

StL er positive til at en gjennomfører en nasjonal strategi, men er bekymret over at flere profesjonsutdanninger sliter med samme type rekrutteringsutfordringer. Det må i en nasjonal strategi sees på profesjonsutdanningene fra et mer overordnet perspektiv for å unngå at nasjonale strategier ødelegger for hverandre.

StL er enig i at kvotering og utdanningsstipend er mulige tiltak, men påpeker at dette ikke må være de eneste tiltakene for å bedre rekruttering.

Forholdet mellom utdanningsinstitusjonene og praksisfeltet

StL har lenge sett utfordringer ved kvaliteten i praksis, og vi mener at praksis må styrkes som en viktig del av utdanningene. Spesielt vil vi si oss enig i at utdanningsinstitusjonene og praksisfeltet må styrke samarbeidet. Herunder ligger også at ansvarsforholdene ved praksis må være tydeligere.

Et vel så viktig tiltak for å bedre kvaliteten i praksis er at institusjonene er sitt ansvar bevisst ved kvalitetssikring av praksis. Praksis er en viktig del av utdanningen, og kvalitetssikringssystemene til institusjonene må kvalitetssikre praksis på samme måte som resten av utdanningen.